

Изборном већу Саобраћајног факултета Универзитета у Београду

Одлуком Изборног већа Саобраћајног факултета 775/3 од 09.12.2011. донетој на седници од 08.12.2011. године одређени смо у Комисију за припрему Извештаја по конкурс за избор једног доцента са пуним радним временом на одређено време од пет година за ужу научну област “Аеродроми и безбедност ваздушне пловидбе”. На основу достављеног материјала подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс објављен 21.12.2011. у листу „Послови” јавио се један кандидат, Др Радосав Јовановић, дипл. инг. саобраћаја, асистент Саобраћајног факултета.

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Образовање и усавршавање

Радосав Јовановић рођен је 27.11.1978. године у Новом Пазару. Гимназију, природно-математички смер, завршио је 1997. у Новом Пазару. Носилац је Вукове дипломе.

Саобраћајни факултет Универзитета у Београду (Одсек за ваздушни саобраћај) уписао је школске 1997/98. године. Дипломирао је у марту 2004, са просечном оценом у току студија 8,71 и оценом 10 за дипломски рад.

Рад “Passengers’ Choice Between Competing Airports”, базиран на дипломском раду, награђен је као један од десет најбољих радова на међународној конференцији “International Conference on Research in Air Transportation – ICRAT 2004”, организованој од стране EUROCONTROL Experimental Centre и Универзитета Жилина.

У септембру 2005. уписује постдипломске студије на Групи за транспортне студије (Transport Studies Group) Универзитета Вестминстер (University of Westminster), Лондон, Велика Британија, на програму *Планирање и управљање саобраћајем* (Transport Planning and Management). Студије завршава у октобру 2006. (магистарски рад: *Утицај на трошкове авио-компанија издатака на путнике погођене кашњењима летова*, у оригиналу: *Effects on airline delay costs of delayed passengers*) са одличном просечном оценом (“distinction”). Диплома University of Westminster призната је као диплома магистарских студија са звањем магистар техничких наука – смер ваздушни саобраћајни саобраћај и транспорт, решењем Универзитета у Београду број 06-613-2610/3, од 02.02.2007.

У октобру 2007. похађа INFRATRAN јесењу школу “Регулатива, моделовање и политика инфраструктуре” на Техничком универзитету Берлин, и успешно завршава курс *Анализа ефикасности и продуктивности*.

У мају 2008. на Саобраћајном факултету Универзитета у Београду пријављује тему докторске дисертације под радним називом “Мере управљања тражњом у систему контроле летења” (коментори: проф. др Војин Тошић и проф. др Борис Беговић), коју је потом одобрило Веће научне области техничких наука Универзитета у Београду. Докторску дисертацију је одбранио 14. новембра 2011. године.

Подаци о радном искуству и претходно стеченим звањима

Након одслужења војног рока, од децембра 2004. до септембра 2005. ангажован је од стране Одсека за ваздушни саобраћај Саобраћајног факултета у Београду као сарадник на пројекту “Анализа и прогноза ваздушног саобраћаја у Србији и Црној Гори” (клијент: Агенција за контролу летења Србије и Црне Горе д.о.о).

Од октобра 2005. учествује као спољни сарадник на трогодишњем пројекту “German Airport Performance (GAP)” (клијент: Федерално министарство образовања и истраживања, Немачка), заједничком истраживачком пројекту три немачке високошколске институције: 1) University of Applied Sciences, Bremen, 2) Berlin School of Economics, и 3) International University of Applied Sciences, Bad Honnef.

Од маја 2007. је у радном односу на Саобраћајном факултету Универзитета у Београду, на Одсеку за ваздушни саобраћај, као сарадник на пројектима.

У мају 2008. изабран је у звање истраживач-сарадник на Саобраћајном факултету Универзитета у Београду.

У новембру 2010. године изабран је за асистента за ужу научну област „Аеродроми и безбедност ваздушне пловидбе“ на Саобраћајном факултету Универзитета у Београду.

Искуство у настави на Саобраћајном факултету и гостујућа предавања

У летњем семестру школске 2004/05. године ангажован је као сарадник у настави (вежбе) на предмету “Планирање превозења и експлоатација ваздухоплова”.

Од школске 2006/07. до 2008/09. држао је предавање “Прогнозе у ваздушном саобраћају: основни принципи на примеру студије *Анализа и прогноза ваздушног саобраћаја у Србији и Црној Гори*” на предмету “Планирање превозења и експлоатација ваздухоплова”.

У школској 2006/07. и 2007/08. држао је предавање “Планирање руте авио-компаније: пословни план за новог превозиоца на рути са постојећим саобраћајем – макроскопски приступ” на предмету “Планирање превозења и експлоатација ваздухоплова”.

Од школске 2007/08. до 2008/09. држао је предавање “Увод у економику аеродромског пословања” на предмету “Ваздухопловна пристаништа”.

У школској 2008/09. држао је предавање “Увод у економику система контроле летења у Европи” на предмету “Контрола летења”.

У марту 2009. одржао је гостујуће предавање “Air navigation services charges in Europe”, на Faculty of Operation and Economics of Transport and Communications, Универзитет у Жилини, Словачка.

У септембру 2009. одржао је предавање “Airport costs and revenues” на *Summer School on Air Transport Economics*, организованог од стране Саобраћајног факултета Универзитета у Београду, German Aviation Research Society, и Berlin School of Economics and Law (7-9. септембар 2009).

Организатор је и координатор *Летње школе економике ваздушног саобраћаја* (Summer School on Air Transport Economics, Београд, 7-9. септембар 2009) и *Конференције о економици система управљања ваздушним саобраћајем* (Conference on Air Traffic Management Economics, Београд, 10. септембар 2009). Летња школа и Конференција, са преко 50 учесника из 12 земаља, организоване су од стране Саобраћајног факултета Универзитета у Београду, у сарадњи са German Aviation Research Society и Berlin School of Economics and Law, а подржане од Евроконтрола (Европска организација за безбедност ваздушне пловидбе) и Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије.

У мају 2010. гостује по позиву на Одсеку за примењену математику Универзитета Ca'Foscari у Венецији са темом “A Method to Assess Economic Effects of Different ATM Scenarios Using Fast-Time Simulations”.

Од школске 2010/11. држи вежбе на предметима “Метеорологија” и “Робни транспорт у ваздушном саобраћају”.

У школској 2011/12. одржао је гостујуће предавање “Веза аеродрома са опслужним подручјем” на предмету “Ваздухопловна пристаништа 1”, Универзитет у Београду – Саобраћајни факултет.

У анонимној анкети студената оцењен је одличном оценом 4,67.

Члан комисија за одбрану пет дипломских и два завршна рада на Одсеку за ваздушни саобраћај Саобраћајног факултета.

НАУЧНИ И СТРУЧНИ ОБЈАВЉЕНИ И САОПШТЕНИ РАДОВИ

Радови објављени у научним часописима међународног значаја

1. R. Jovanovic, L. Castelli, O. Babic, and V. Tomic, “Effects on Airline Costs of Different Air Traffic Management Scenarios: An Assessment Method Based on Fast-time Simulation Outputs”, *International Journal of Transport Economics*, Vol. XXXVII, No. 3, 2010, pp. 327-352. ISSN: 0391-8440. Категорија: M23. Листа: SSCI. Области: Transportation (22/23), Economics (265/304). Импакт фактор 2010: 0,235.

Радови објављени у научним часописима националног значаја

2. Р. Јовановић, “Управљање токовима у систему контроле летења путем економских мера”, *Техника - Саобраћај*, вол. 58, бр. 6, 2011, стр. 983-988.

Радови изложени и објављени у целини у зборницима радова међународних научних скупова

3. R. Jovanovic, "Modulation of Route Charges as a Method to Relieve the Airspace Congestion: Problem, Past Contributions and a Way Forward",

Рад саопштен на скупу: 14th Air Transport Research Society (ATRS) World Conference, 6-9. јул 2010, Порто, Португал

Зборник радова (CD), 14th ATRS World Conference, рад број 193.

4. A. Cook, G. Tanner, R. Jovanovic, and A. Lawes, "The Cost of Delay to Air Transport in Europe – Quantification and Management"

Рад саопштен на скупу: 13th Air Transport Research Society (ATRS) World Conference, 27-30. јун 2009, Абу Даби, Уједињени Арапски Емирати

Зборник радова (CD), 13th ATRS World Conference, рад број 107.

5. R. Jovanovic, "The Cost of Passenger Delays to Airlines: An assessment of the impact of the Regulation (EC) 261/2004",

Рад саопштен на скупу: 12th Air Transport Research Society (ATRS) World Conference, 6-10. јул 2008, Атина, Грчка

Зборник радова (CD), 12th ATRS World Conference, рад број 51.

6. R. Jovanovic, "Generalised Intrinsic Characteristics as a Forecasting Tool: A dynamic perspective",

Зборник радова: 2nd International Conference on Research in Air Transportation ICRAT 2006, у организацији EUROCONTROL Experimental Centre и Универзитет у Београду, Београд, 24-28. јун 2006, страна 155-160.

7. R. Jovanovic, "Passengers' Choice Between Competing Airports",

Зборник радова: 1st International Conference on Research in Air Transportation ICRAT 2004, у организацији EUROCONTROL Experimental Centre и University of Zilina, Жилина, Словачка, 22-24. новембар 2004, страна 219-227.

Радови саопштени на скупу међународног значаја штампани у изводу

8. P. Ivanova, J. Dostál, I. Hannak, R. Jovanovic, and J. Müller,

"Airport Entry and Exit: An Analysis of CEE Countries",

Conference on Privatization and Liberalization with a focus on Network industries and Eastern Europe, организатори: Södertörn University, SITE и Stockholm School of Economics у сарадњи са Centre for Baltic and Eastern European Studies, CBEES. 16-17. јун 2011, Стокхолм, Шведска.

9. R. Jovanovic, L. Castelli, O. Babic, and V. Tomic, "Effects on Airline Costs of Different Air Traffic Management Scenarios: An Assessment Method Based on Fast-time Simulation Outputs",

Рад број 147, саопштен на скупу: 14th Air Transport Research Society (ATRS) World Conference, 6-9. јул 2010, Порто, Португал

10. R. Jovanovic, L. Castelli, O. Babic, and V. Tomic, "A Method to Assess Economic Effects of Different ATM Scenarios Using Fast-Time Simulations"

Рад саопштен на скупу: Conference on Air Traffic Management Economics, у организацији German Aviation Research Society (G.A.R.S.) и Саобраћајног факултета Универзитета у Београду, 10. септембар 2009, Београд.

11. Р. Јовановић, В. Тошић,
„Финансирање инфраструктуре ваздушног саобраћаја у Србији“,
Конференција: Реформа саобраћајног сектора и унапређење конкурентности земље,
организатори: Центар за либерално-демократске студије и Светска банка, Београд, 9. мај
2009.

12. R. Jovanovic, “Demand Management Options for the Air Traffic Management (ATM) System Congestion: Problem, past contributions and an avenue forward”,
Рад саопштен на скупу: 5th Amsterdam Aviation Conference – Junior Researchers’ Workshop, у
организацији German Aviation Research Society’s (G.A.R.S.) и Hogeschool van Amsterdam, 3-4.
јул 2008, Амстердам, Холандија

13. R. Jovanovic, “Effects on Airline Delay Costs of Delayed Passengers: Some preliminary findings”,
Рад саопштен на скупу: German Aviation Research Society’s (G.A.R.S.) “Junior Researchers’ Workshop & Workshop on EU Liberalization of Air Transport – Experience and the Next Steps Forward”, у организацији G.A.R.S. и Hogeschool van Amsterdam, 29. јун – 1. јул 2006,
Амстердам, Холандија

ОСТАЛЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

Аутор је поглавља “Накнаде за услуге контроле летења” у уџбенику О. Бабић и Ф. Неђасов, “Контрола летења 1”, Саобраћајни факултет, Београд, 2011, стр. 293-306.

Коаутор два званична извештаја/реферата:

1. Petersen M.S., Bröcker J., Enei R., Gohkale R., Granberg T., Hansen C.O., Hansen H.K., Jovanovic R., Korchenevych A., Larrea E., Leder P., Merten T., Pearman A., Rich J., Shires J., Uljed A., 2009, “Report on Scenario, Traffic Forecast and Analysis of Traffic on the TEN-T, taking into Consideration the External Dimension of the Union – Final Report”,
извештај за Генерални директорат за саобраћај и енергију Европске Комисије
http://ec.europa.eu/transport/wcm/infrastructure/studies/2009_12_ten_connect_final_report.pdf

2. В. Тошић и Р. Јовановић, 2009, “National Background Report on Transport for Serbia”
Национални реферат у оквиру ФП7 пројекта „WBC-INCO: Coordination of research policies with the Western Balkan Countries“, наручилац: Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије

ПРОЈЕКТИ

Истраживачки пројекти

- “Подршка одрживом развоју система ваздушног саобраћаја Републике Србије”, (Министарство за просвету и науку Републике Србије, *Програм истраживања у области технолошког развоја 2011-2014*, евиденциони број пројекта 36033; 2011-текући)
- “Предлог метода за вредновање развојних сценарија система ваздушног саобраћаја у Србији (превозиоци, аеродроми и контрола летења) са аспекта безбедности,

ефикасности, економичности и утицаја на животну средину”, (Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије, *Програм истраживања у области технолошког развоја 2008-2011*, евиденциони број пројекта ТР - 15023А; 2008-2010);

- “Economic performance indicators in support of mathematical Air Traffic Control (ATC) simulations”, EPISMAS (клијент: EUROCONTROL CRDS, 2007-2009);
- “WBC-INCO: Coordination of research policies with the Western Balkan Countries”, пројекат из VII оквирног програма ЕУ, (ангажован од стране Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије, фебруар – мај 2009);
- “German Airport Performance (GAP)”, спољни сарадник на заједничком истраживачком пројекту три немачке високошколске институције: 1) University of Applied Sciences, Bremen, 2) Berlin School of Economics, и 3) International University of Applied Sciences, Bad Honnef. (клијент: Федерално министарство образовања и истраживања, Немачка, 2005-2008);
- “WBC-INCO: Coordination of research policies with the Western Balkan Countries”, пројекат из VII оквирног програма ЕУ, (ангажован од стране Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије, фебруар – мај 2009);

Остали пројекти

- “Traffic Flow: scenario, traffic forecast and analysis of traffic on the TEN-T, taking into consideration the external dimension of the Union”, TEN-CONNECT (клијент: Европска Комисија, Генерални директорат за саобраћај и енергију, 2007-2009);
- “Анализа и прогноза ваздушног саобраћаја у Србији и Црној Гори”, ангажован од стране Одсека за ваздушни саобраћај Саобраћајног факултета у Београду као сарадник на пројекту (клијент: Агенција за контролу летења Србије и Црне Горе, децембар 2004 – септембар 2005);

ОЦЕНА РАДОВА И РЕЗУЛТАТА НАУЧНОГ РАДА

Кандидат се дуже времена бави истраживачким радом у областима управљања ваздушним саобраћајем (АТМ – Air Traffic Management) и аеродрома са аспекта економије транспорта. Посебно се интересовао за проблеме управљања потражњом коришћењем економских мера, модулирањем накнада, оценом економских ефеката управљачких мера у АТМ, трошковима које изазива кашњење у ваздушном саобраћају, оценом потражње и избором аеродрома.

Резултате истраживања кандидат је приказао кроз већи број објављених и саопштених радова. Овде ће бити укратко приказано пет радова, два објављена у међународном и домаћем часопису и три саопштена и штампана у целини у зборницима на међународним научним скуповима.

Рад наведен под бројем 1 приказује метод који је развијен за поређење економске погодности различитих сценарија управљања ваздушним саобраћајем (АТМ). Метод се заснива на коришћењу података добијених симулационим експериментима који су се

углавном користили за оцену капацитета, кашњења и радног оптерећења контролора. У раду се предлаже метод за оцену економских ефеката појединих сценарија и то првенствено на кориснике односно авиопревозиоце. Резултати коришћења предложеног метода (експерименти са реалним решењима за ваздушни простор Грчке) показују да је овим путем могуће установити значајне разлике у трошковима које код превозилаца изазивају различити сценарији управљања ваздушним саобраћајем.

Рад наведен под бројем 2 је прегледни рад који приказује значајније резултате у управљању ваздушним саобраћајем, усмерен првенствено на управљање путем економских мера. Описани су систем управљања ваздушним саобраћајем у Европи, важећи тарифни систем као и централизовани административни механизам за управљањем у случају загушености система. Након осврта на бројне радове који приказују методе за административно управљање приказано је неколико радова који се баве могућношћу примене тржишних механизма усаглашавања тражње са расположивим капацитетима у систему контроле летења.

Рад под бројем 3 приказује модулацију накнада за прелете као средство за решење проблема загушености ваздушног простора Европе. На почетку је дат преглед литературе у овој области са критичким освртом на постојећи систем решавања овог проблема који користи административне мере управљања саобраћајем. У раду се предлаже концепт приступа који се заснива на стратешкој модулацији накнада за прелете. Овај приступ решава дебаланс између тражње и капацитета на мрежи путева и сектора ваздушног простора. При решавању се користе минималне економске последице по кориснике, авиопревозиоце, тако што се тражи решење које представља економски оптимум на нивоу система.

Рад под бројем 5 се односи на трошак који имају авиопревозиоци услед кашњења која имају путници. У раду се детаљно испитује ниво и структура ових трошкова. Посебна пажња се посвећује регулативи Европске комисије (ЕС 261/2004) која успоставља заједничке основе за накнаде и услуге које се морају пружити путницима у случају отказа лета или значајних кашњења. На основу података добијених од превозилаца закључено је да у екстремним случајевима регулатива може да повећа ове трошкове и за 30%. Такође је установљено да постоји значајан раст свесности путника везане за њихова права у случају кашњења или отказа лета.

Рад под бројем 7 приказује резултате истраживања понашања путника код избора аеродрома са кога започињу путовање. Разматра се конкурентност између два аеродрома која се заснива на, са једне стране привлачности која се описује дневним бројем летова ка одређеној дестинацији, а са друге стране “отпора” доласку на аеродром које се описује трошковима (дужина пута, време путовања, и сл.) путовања од полазне тачке (куће) до аеродрома. Развијен је модел који је калибрисан на подацима о избору између аеродрома у Београду и Будимпешти као полазног од стране путника који из насеља на том потесу путују за Минхен. Рад је награђен као један од најбољих радова на First International Conference on Research in Air Transportation, Zilina, 2004.

Досадашњи научно-истраживачки рад кандидата може се оценити као веома плодан а резултати као значајни.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу напред изнетог може се видети да кандидат испуњава све критеријуме за стицање звања доцента на Универзитету у Београду (Критеријуми донети од Сената Универзитета 20.01.2008) и то:

- Доктор је наука из уже области за коју се бира.
- Има значајно педагошко искуство иако је асистент тек нешто више од године дана. Оно се састоји од држања вежби (ангажован као последипломац и истраживач сарадник) и предавања на неколико тема везаних за резултате истраживања. Поред тога био је 2009. године координатор Летње школе економике ваздушног саобраћаја на Саобраћајном факултету. Оцењен је одличном оценом (4,67) у студентској анкети.
- Има рад објављен у научном часопису са SSCI листе (први аутор).
- Има рад објављен у домаћем часопису (једини аутор).
- Има пет радова саопштених и објављених у зборницима на значајним међународним скуповима (четири пута једини аутор).
- Има шест радова саопштених на међународним скуповима (два пута једини и три пута први аутор).
- Аутор је поглавља у универзитетском уџбенику.

Комисија закључује да се ради о веома плодном истраживачу који својим досадашњим радом обећава успешну академску каријеру.

На основу напред изнетих чињеница и закључка Комисија има посебно задовољство да Изборном већу Саобраћајног факултета предложи да изабере др Радосава Јовановића у звање доцента са пуним радним временом на одређено време од 5 година за ужу научну област “Аеродроми и безбедност ваздушне пловидбе”.

Комисија

Др Обрад Бабић, дипл. инг, редовни професор

Др Војин Тошић, дипл. инг, редовни професор

Др Борис Беговић, дипл.ек., редовни професор Правног факултета у Београду